

Monetarana politika

Blog

Posted by:

Objavljeno: 2012/12/31 9:19:47

HNB spašava strateške investicije otkupom projektnih obveznica

Država i javne tvrtke dio investicija financirale bi obveznicama koje bi otkupljivala središnja banka, èime bi se smanjile kamate i izbjeglo da banke ucjenjuju državu

ZAGREB » Hrvatski laburisti traže da se investicije u koje država i javne tvrtke namjeravaju uæi sljedeæe godine, dijelom financiraju takozvanim projektnim obveznicama.

– Država i javne tvrtke izdavale bi obveznice za financiranje toèno određenih projekata, a njih bi otkupljivao HNB. Time bi se smanjile kamate i izbjegla situacija da banke mogu ucjenjivati državu koje projekte hoæe, a koje neæe pratiti. Zaista ne mogu dokuèiti iz kojeg razloga Vlada ne želi promišljati u tom smjeru. Za to ne postoji suvisao odgovor. Èinjenica jest da bankarski lobi pritišæe da se o toj temi ne smije javno ni progovoriti ni razgovarati, rekao je za naš list predsjednik Hrvatskih laburista Dragutin Lesar. Dodao je da æe njegova stranka stoga uskoro organizirati okrugli stol na kojem bi se raspravljalo ovom pitanju.

Nije demagogija

– Nedavno je guverner HNB-a Boris Vujèiæ javno pozvao na postizanje konsenzusa o gospodarskoj politici, ali nije ništa rekao o tome da bi se konsenzus postigao i oko monetarne politike. A ona se ne mijenja godinama i svaka se rasprava o tome doèekuje na nož i sasjeèe u samom zaèetku. To je izgleda nešto o èemu se u Hrvatskoj ne smije razgovarati. To nije dobro i mi æemo zato otvoriti tu temu. Naravno da oèekujem da æe nas opet napasti da smo demagozi jer se tako okarakterizira sve što ne odgovara bankarskom lobiju, rekao je Lesar.

Međutim, optužbe za demagogiju bit æe malo teže izvesti obzirom da se s ovom idejom laburista slaže i dio uglednih ekonomskih struènjaka. Jedan od njih, profesor monetarne politike na zagrebaèkom Ekonomskom fakultetu Ivan Lovrinoviæ kaže da mu je drago da se konaèno jedna politieka stranka poèela zauzimati za ono što on traži veæ nekoliko godina.

– To je jedini pravi naèin financiranja jednog dijela najvažnijih državnih investicija, primjerice termo ili hidroelektrana. Da je pameti u to bi se odmah išlo. Time bi se izbjeglo dodatno zaduživanje u inozemstvu i poveæanje inozemnog duga, a istovremeno bi troškovi kamata bili neusporedivo niži nego da se projekti financiraju iz inozemstva ili pomoæu banaka u Hrvatskoj. To bi bili najjeftiniji krediti jer kamata ne bi prelazila jedan posto.

Monetarni suverenitet

Naravno da ih HNB ne bi dijelio šakom i kapom. Treba financirati nekoliko ciljanih veæih projekata. A oni moraju biti tržišno orijentirani. Idealan bi primjer tu bio Plomin C. Jer elektrane su najisplativije investicije. HNB bi mogao kupiti 50 posto tih projektnih obveznica, a 50 posto bi se moglo ponuditi

tvrtkama i građanima naravno uz kamatu veæu od jedan posto, kaæe Lovrinoviæ.

Dodao je da bi se kroz projektne obveznice mogao iskoristiti naæ monetarni suverenitet, a ne da »guverner HNB-a samo dijeli lekcije Vladi i svima ostalima«.

– Evo mu prilike da zajedno s Vladim suraðuje na tom projektu. Hrvatskoj treba financiranje uz niæe kamate. A da bi u tom sluæaju doælo do inflacije to govore oni koji o monetarnoj politici znaju malo ili niæta. Od ovih projekta srediænjju banku odbijaju oni koji su zainteresirani da se projekti financiraju iz skupih kredita. Treba reæi da projektne obveznice koje otkupljuje srediænja banka nisu nikakv relict socijalistiæke proælosti veæ stvar koju u ovom trenutku primjenjuju najrazvijenije kapitalistiæke zemlje kao æto su Njemaæka ili Nizozemska. Èudno je da u svim stvarima slijedimo praksu zemalja EU, ali toga naæalost nema ovdje gdje bi to bilo najvaænije, rekao je Lovrinoviæ.

Grèiæ: To nije ozbiljno razmatrano

Potpredsjednik Vlade zaduæen za gospodarstvo Branko Grèiæ rekao je da se zna koja je uloga HNB-a, te da ne bio æelio komentirati neæto æto nije ozbiljno razmatrano.

– Nama treba HNB u smislu da zajedno s poslovnim banakama osigura æto jeftinije kredite prije svega za gospodarstvo, a onda i za sve druge potrebe. O modelima i naèinima se kontinuirano raspravlja.

Lesar: HNB se ne æeli baviti kamatama

– HNB se odrekla se prava voæenja monetarne politike na naèin da usmjereno djeluje na pad kamatnih stopa. Oni su se fokusirali na teæaj i niæta drugo, a kamatne stope koje su za investitore do tri puta veæa nego u zemljama okruæenja njih ne zabrinjavaju. Niti se time bavi ovaj guverner, niti onaj prije njega, rekao je Lesar.

Zlatko CRNÈEC – Novi list